

Nr 181.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till
vapenkungörelse; given Stockholms slott den 23
februari 1934.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av stats-
rådsprotokollet över socialärenden för denna dag, inhämta riksdagens yttrande
över härvid fogade förslag till vapenkungörelse.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Gustav Möller.

Förslag
till
vapenkungörelse.

Härigenom förordnas som följer:

Om skjutvapen och ammunition.

1 §.

Med skjutvapen förstås i denna kungörelse vapen, med vilket kulor, hagel eller andra projektiler kunna utskjutas medelst krutladdning eller annat drivmedel, vare sig projektilerna äro massiva, fyllda med sprängladdning, tårgas, giftgas eller annat ämne med likartad verkan eller ofyllda.

Lika med skjutvapen anses lösa pipor, eldrör och slutstycken till sådana vapen.

Vad i denna kungörelse stadgas angående skjutvapen äger även tillämpning å apparater eller andra anordningar, vilka beträffande verkan och ändamål äro jämförliga med skjutvapen, såsom lufttorpeder, apparater för gasblåsning och eldsprutor ävensom handgranater, bomber, minor och andra dylika effekter, fyllda eller avsedda att fyllas med sprängladdning, tårgas, giftgas eller annat ämne med likartad verkan.

Bestämmelserna i denna kungörelse gälla ej handvapen avsedda för framladdning, skjutapparater för slakt, signaländamål eller linkastning, startpistoler, sådana luft- eller fjäderbössor eller luft- eller fjäderpistoler som äro avsedda för sportändamål eller apparater eller andra anordningar avsedda för nautiskt bruk.

2 §.

Med ammunition förstås i denna kungörelse

1. för skjutvapen varå kungörelsen äger tillämpning avsedda patroner samt kulor och andra projektiler än hagel, vare sig projektilerna äro massiva, fyllda med sprängladdning, tårgas, giftgas eller annat ämne med likartad verkan eller ofyllda;

2. patron- och laddningshylsor för ammunition som under 1. sägs;

3. för ammunition som under 1. sägs eller för apparater eller anordningar varå kungörelsen enligt 1 § tredje och fjärde styckena äger tillämpning avsedda tårgaser, giftgaser, andra ämnen med likartad verkan och brandrör.

Utöver vad i denna kungörelse är föreskrivet skall beträffande sådan ammunition som är att hänföra till explosiv vara eller innehåller giftämne gälla vad därom är särskilt stadgat.

Om deklaration och innehav av skjutvapen.

3 §.

Envar som den 1 juli 1934 såsom ägare eller eljest innehar skjutvapen vare, där han ej på grund av kungörelsen den 26 juli 1927 (nr 338) med vissa bestämmelser angående skjutvapen och ammunition deklarerat vapnet och därom mottagit bevis eller erhållit tillstånd till förvärv eller införsel av vapnet, skyldig att senast den 30 september 1934 deklarerat vapnet hos länsstyrelsen i det län där han har sitt hemvist. Deklarationen skall innehålla

1. innehavarens fullständiga namn, födelsedag, yrke och hemvist samt, där han ej är ägare till vapnet, uppgift om ägarens fullständiga namn, yrke och hemvist;

2. vapnets beteckning och kaliber.

Deklarationen ingives i Stockholm till överståthållarämbetet för polisärenden, i stad med poliskammare till denna, i annan stad där magistrat finnes till magistraten och i stad utan magistrat till stadsstyrelsen eller, om sådan ej finnes, till kommunalborgmästaren. Å landet ingives deklarationen till landsfiskalen; dock må den som tillhör lappbefolkningen i stället ingiva deklarationen till lappfogden.

Myndighet som mottagit deklarationen skall, där fråga ej är om Stockholm, insända densamma till länsstyrelsen.

Över verkställd deklaration skall bevis utfärdas av länsstyrelsen. Beviset skall innehålla löpande nummer å beviset och dagen för dess utfärdande ävensom de uppgifter om innehavare och ägare samt om vapnets beteckning och kaliber, som skola lämnas i deklarationen. Länsstyrelsen åligger att utan kostnad för den som deklarerat vapnet översända beviset till honom.

4 §.

Vill någon genom köp, byte, gåva eller annorledes förvärva skjutvapen; eller

vill någon som genom arv eller testamente eller på grund av giftorätt förvärvar skjutvapen innehava vapnet; eller

vill någon såsom lån eller eljest innehava annan tillhörigt skjutvapen,

vare skyldig att hos länsstyrelsen i det län där han har sitt hemvist söka tillstånd att innehava vapnet.

Ansökan beträffande vapen som förvärfvas genom arv eller testamente eller på grund av giftorätt skall ingivas inom tre månader från det bouppteckning förrättades eller, där arvskifte eller bodelning erfordras, från det arvskiftet eller bodelningen ägde rum.

Skjutvapen må ej överlätas eller upplätas till annan än den som erhållit tillstånd att innehava vapnet.

Utan hinder av vad nu sagts må skjutvapen tillfälligt upplätas i fall, då tillstånd enligt denna kungörelse meddelats, till användande för samma ändamål som det för vilket tillståndet lämnats och i annat fall för jakt- eller sportändamål.

Angående skyldighet för den som idkar handel med skjutvapen att söka tillstånd till innehav för försäljning av sådana vapen stadgas i 16 §.

5 §.

Ansökan om tillstånd att innehava skjutvapen skall innehålla upplysning om det ändamål för vilket sökanden ämnar använda vapnet samt angående de omständigheter han vill åberopa till utredning om behovet för honom att innehava vapnet. Därjämte skall ansökningen innehålla sådana uppgifter som avses i 7 § 2. och 3.

Ansökningen ingives till myndighet som i 3 § andra stycket sägs. Myndigheten skall, där fråga ej är om Stockholm, insända ansökningen jämte eget yttrande till länsstyrelsen.

6 §.

Tillstånd att innehava skjutvapen må meddelas allenast enskild person, som för visst ändamål finnes vara i behov av vapnet samt skäligen kan antagas ej komma att missbruka detsamma.

Avser ansökan pistol eller annat dylikt fickvapen, må tillstånd ej meddelas, med mindre synnerliga skäl därtill äro.

Är sökanden omyndig, erfordras samtycke till innehavet av den som enligt lag har att sörja för hans person.

7 §.

Över meddelat tillstånd att innehava skjutvapen skall bevis utfärdas. Beviset skall innehålla

1. löpande nummer å beviset och dagen för dess utfärdande;
2. sökandens fullständiga namn, födelsedag, yrke och hemvist samt överlåtarens eller upplåtarens fullständiga namn, yrke och hemvist;
3. vapnets beteckning och kaliber;
4. uppgift om det ändamål för vilket sökanden erhållit tillstånd att innehava vapnet.

Tillståndsbevis skall, där fråga är om köp eller därmed efter vad i 4 § sägs likställt fång eller om lån eller annan upplåtelse, utfärdas i två exemplar, det ena försett med påskrift att det utgör duplett. Skjutvapen må ej av överlåtare eller upplåtare utlämnas, med mindre dupletten senast vid utlämnandet tillställas honom.

8 §.

När skäl därtill äro, må länsstyrelse återkalla meddelat tillstånd att innehava skjutvapen eller meddela förbud mot fortsatt innehav av sådant vapen. Har annan länsstyrelse eller myndighet, lydande under sådan länsstyrelse, meddelat tillstånd till innehav av vapnet eller mottagit deklaration rörande vapnet, skall uppgift om återkallelsen eller förbudet lämnas till samma länsstyrelse.

9 §.

Avslås ansökan om tillstånd att innehava skjutvapen, som förvärvats genom arv eller testamente eller på grund av gifterätt; eller

återkallas meddelat tillstånd att innehava vapen; eller meddelas förbud mot innehav av sådant vapen, skall vapnet avlämnas till myndighet som i 3 § andra stycket sägs eller till den som myndigheten bestämmer.

Vapnet skall, där det ej förklaras förverkat, inlösas av kronan enligt grunder, som av Kungl. Maj:t bestämmas.

Vad i nästföregående stycke sägs skall ej gälla, där vapen tillhör annan än innehavaren och ägaren själv vill innehava vapnet samt är därtill berättigad. I sådant fall skall vapnet överlämnas till honom.

10 §.

Den som bär skjutvapen skall medföra deklara-tions- eller tillståndsbevis för att på tillsägelse av polisman uppvisas. Företes ej sådant bevis, må vapnet av polismannen omhändertagas.

Kan innehav av skjutvapen antagas vålla fara för missbruk, äger polismyndighet förordna om vapnets omhändertagande.

Har vapen omhändertagits, skall anmälan härom ingivas till länsstyrelsen i det län där omhändertagandet skett; och har länsstyrelsen att pröva, huruvida tillstånd att innehava vapnet bör återkallas eller förbud mot fortsatt innehav därav meddelas. Beslutas ej återkallelse eller förbud, skall vapnet återlämnas.

Om förvärv av ammunition.

11 §.

Vill någon genom köp, byte, gåva eller annorledes förvärva ammunition, vare skyldig att hos länsstyrelsen i det län där han har sitt hemvist söka tillstånd till förvärvet.

Tillstånd må beviljas allenast den som äger innehava sådant skjutvapen för vilket ammunitionen är avsedd.

Ammunition må ej överlåtas till annan än den som erhållit tillstånd att förvärva ammunitionen.

Vad i denna paragraf sägs äger ej tillämpning, där någon som är berättigad att innehava skjutvapen önskar förvärva hagelpatroner till vapnet eller hylsor för sådana patroner.

Angående skyldighet för den som idkar handel med ammunition att söka tillstånd till förvärv av dylik vara stadgas i 16 §.

12 §.

Ansökan om tillstånd att förvärva ammunition skall innehålla sådana uppgifter som avses i 14 § 2. och 3. ävensom uppgift om löpande nummer å deklara-tions- eller tillståndsbevis rörande det skjutvapen för vilket ammunitionen är avsedd samt om den myndighet som utfärdat beviset.

Ansökningen ingives till myndighet som i 3 § andra stycket sägs. Myndigheten skall, där fråga ej är om Stockholm, insända ansökningen jämte eget yttrande till länsstyrelsen.

13 §.

Vad i 6 § första och tredje styckena är stadgat skall äga motsvarande tillämpning beträffande ansökan om tillstånd att förvärva ammunition.

Tillstånd må meddelas allenast för viss tid, högst sex månader.

14 §.

Över meddelat tillstånd att förvärva ammunition skall bevis utfärdas. Beviset skall innehålla

1. löpande nummer å beviset och dagen för dess utfärdande;
2. sökandens fullständiga namn, födelsedag, yrke och hemvist samt överlåtarens fullständiga namn, yrke och hemvist;
3. det eller de varuslag och den myckenhet därav tillståndet avser;
4. uppgift om den tid tillståndet gäller.

Tillståndsbevis skall utfärdas i två exemplar, det ena försett med påskrift att det utgör duplett. Ammunition må ej av överlåtare utlämnas, med mindre dupletten senast vid utlämnandet tillställs honom.

Om handel med skjutvapen och ammunition.

15 §.

Vill någon idka handel med skjutvapen, vare skyldig att hos länsstyrelsen i det län där rörelsen skall utövas söka tillstånd därtill.

Tillstånd att idka handel med skjutvapen må ej meddelas annan än den som är berättigad att idka handel i allmänhet samt gjort sig känd för ordentlighet och pålitlighet. Meddelas tillstånd för bolag eller förening, skall för handelsrörelsen finnas en av länsstyrelsen godkänd föreståndare som besitter nämnda egenskaper; och är denne ansvarig för rörelsens behöriga utövande.

Tillstånd må meddelas allenast för viss tid, högst fem år, och skall avse skjutvapen till visst antal och slag som må på en gång innehavas. I beslutet skall angivas den plats där rörelsen får bedrivas.

Har den som idkar handel med skjutvapen avlidit eller råkat i konkurs, åligger det dödsboet eller konkursboet, därest det vill fortsätta rörelsen, att ofördröjligen göra anmälan därom hos länsstyrelsen och tillika föreslå föreståndare för rörelsen. Godkännes denne av länsstyrelsen, må rörelsen på hans ansvar fortsättas under högst ett år från dödsfallet eller beslutet om egendomsavträdet.

Om särskilda skäl därtill äro, må meddelat tillstånd återkallas.

Angående tillstånd till handel med ammunition gäller vad därom är särskilt stadgat.

16 §.

Vill den som idkar handel med skjutvapen för försäljning innehava dylika vapen; eller

vill den som idkar handel med ammunition förvärva sådan vara,

vare skyldig att hos länsstyrelsen i det län där rörelsen utövas söka tillstånd därtill.

Skjutvapen eller ammunition må ej överlätas och skjutvapen ej heller upplåtas till den som idkar handel med dylik egendom, med mindre han erhållit tillstånd att innehava vapnet eller förvärva ammunitionen.

Ansökan om tillstånd skall innehålla sådana uppgifter som avses under 2. och 3. i nästa stycke samt, där fråga är om skjutvapen, uppgift om antal och slag av de vapen sökanden innehar.

Över meddelat tillstånd att innehava skjutvapen eller förvärva ammunition skall bevis utfärdas. Beviset skall innehålla

1. löpande nummer å beviset och dagen för dess utfärdande;
2. sökandens och överlåtarens eller upplåtarens fullständiga namn, yrke och hemvist;

3. i fråga om skjutvapen vapnens antal och slag samt i fråga om ammunition det eller de varuslag och den myckenhet därav tillståndet avser.

Vad i 7 § andra stycket och 14 § andra stycket sägs skall äga motsvarande tillämpning.

Bestämmelserna i denna paragraf skola ej gälla beträffande förvärv eller överlåtelse av hagelpatroner eller hylsor för sådana patroner.

I fråga om skjutvapen skola föreskrifterna i 8—10 §§ i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

17 §.

Den som idkar handel med skjutvapen eller ammunition vare skyldig att föra särskild bok över verkställda försäljningar av dylik egendom. I sådan bok skola beträffande varje försäljning antecknas

1. dagen för försäljningen;
2. köparens fullständiga namn, yrke och hemvist;
3. i fråga om skjutvapen vapnens antal och slag samt i fråga om ammunition det eller de varuslag och den myckenhet därav försäljningen avsåg;
4. den länsstyrelse, som utfärdat det av köparen återopade tillståndsbeviset, jämte dagen för bevisets utfärdande.

Såsom bilagor skola vid boken fogas dupletter av tillståndsbevisen.

Försäljningsbok skall, jämte bilagor, förvaras under en tid av minst tio år från den dag sista inskrivningen gjordes och hållas tillgänglig för polismyndighet eller den som är stadd i polismyndighetens ärende.

Vad förut i denna paragraf är stadgat äger ej tillämpning beträffande försäljning av hagelpatroner eller hylsor för sådana patroner.

Den som idkar handel med skjutvapen eller ammunition vare pliktig att taga sådan vård om skjutvapen eller ammunition som av honom innehavas att de icke äro åtkomliga för obehörig person.

Om införsel till riket av skjutvapen och ammunition.

18 §.

Utan tillstånd av chefen för socialdepartementet må ej någon till riket införa skjutvapen eller ammunition; dock må transitering av sådan egendom äga rum till ort inom riket.

Har tillstånd att införa skjutvapen meddelats någon, äge han och innehava vapnet för det ändamål tillståndet avser. Därvid skola bestämmelserna i 8—10 §§ i tillämpliga delar gälla med iakttagande, att där beslut om återkallelse enligt 8 § avser skjutvapen som innehaves på grund av införseltillstånd, uppgift om återkallelsen skall lämnas till chefen för socialdepartementet.

Ansvarsbestämmelser m. m.

19 §.

1 mom. Innehar någon skjutvapen utan att vare sig på grund av kungörelsen den 26 juli 1927 nr 338 eller enligt denna kungörelse hava deklarerat vapnet eller erhållit föreskrivet tillstånd till förvärv eller innehav av vapnet eller till införsel därav; eller

använder någon, med uppenbart missbruk av erhållet tillstånd, skjutvapen för annat ändamål än det som i tillståndsbeviset angives; eller

underlåter innehavare av skjutvapen att, efter vad i 9 § sägs, avlämna vapnet; eller

förvärvar någon ammunition i strid mot vad i 11 eller 16 § sägs, straffes med dagsböter eller fängelse och have förverkat egendomen.

Äro omständigheterna synnerligen mildrande, äge rätten pröva, huruvida egendomen skall vara förverkad.

2 mom. Överlåter eller upplåter någon skjutvapen i strid mot vad i 4 § tredje och fjärde styckena eller 16 § andra och sjätte styckena sägs; eller

överlåter någon ammunition i strid mot vad i 11 § tredje och fjärde styckena eller 16 § andra stycket sägs,

straffes med dagsböter eller fängelse.

3 mom. Utlämnar överlåtare eller upplåtare skjutvapen eller utlämnar överlåtare ammunition utan att föreskriven duplett av tillståndsbeviset senast vid utlämnandet tillställas honom; eller

medför någon ej deklarations- eller tillståndsbevis i fall som i 10 § första stycket sägs,

straffes med dagsböter.

Visar den, som blivit angiven för förseelse varom sist sagts, inom en vecka efter det angivelsen blev honom kunnig hos åklagaren, att han vid tiden för förseelsen deklarerat vapnet eller eljest ägde innehava detsamma, och giva omständigheterna vid handen, att förseelsen haft sin grund i ursäktligt förbiseende, vare från ansvar fri.

4 mom. Idkar någon handel med skjutvapen utan att vara berättigad därtill enligt 15 §; eller

innehar den som erhållit tillstånd att idka handel med skjutvapen sådana vapen till större antal eller av annat slag än som angives i tillståndsbeslut enligt 15 §; eller

idkar han handel med skjutvapen å annan plats än tillståndet avser; eller

bryter han eller den som erhållit tillstånd att idka handel med ammunition mot vad i 17 § är stadgat,

straffes med dagsböter.

Den som under tid, då han är ställd under åtal för förseelse som i detta moment sägs, fortsätter samma förseelse skall för varje gång åtal därför anhängiggöras fällas till särskilt ansvar.

5 mom. Inför någon till riket skjutvapen eller ammunition utan att hava erhållit föreskrivet tillstånd därtill, straffes med dagsböter eller fängelse, och vare den olovligen införda egendomen förverkad.

Lika med olovlig införsel anses försök därtill.

Är införsel av skjutvapen eller ammunition belagd med straff enligt gällande bestämmelser om ansvar för olovlig varuinförsel, skola dessa lända till efterrättelse.

6 mom. Kan egendom som förklarats förverkad ej tillrättaskaffas, skall dess värde gäldas.

7 mom. Fälles den som deklarerat eller erhållit tillstånd att innehava eller till riket införa skjutvapen till ansvar jämlikt 1 mom. och förklaras vapnet förverkat; eller

fälles han till ansvar jämlikt 2 mom. för obehörig överlåtelse eller upplåtelse av vapnet; eller

fälles den som erhållit tillstånd att idka handel med skjutvapen eller ammunition till ansvar jämlikt denna paragraf,

åligger det domstolen att om beslutet underrätta länsstyrelsen i det län där den dömden har sitt hemvist eller, i fall som sist nämnts, där handelsrörelsen utövas.

20 §.

Åtal för förseelse mot denna kungörelse anhängiggöras vid allmän domstol och utföres av allmän åklagare.

21 §.

Polisman eller tulltjänsteman, som anträffar egendom vilken skäligen kan antagas vara förverkad enligt 19 § 1 eller 5 mom., eller som påträffar skjutvapen eller ammunition vars ägare icke är känd eller icke kan anträffas, skall taga egendomen i beslag. Äger beslagaren själv anställa åtal, åligger det honom att, där han finner beslaget böra bestå, så snart ske kan väcka talan angående ansvar för brottet eller, då ägaren icke är känd eller icke kan anträffas, göra sådan anmälan som i 22 § sägs. Äger beslagaren icke själv anställa åtal, skall han ofördröjligen göra anmälan om beslaget hos allmänna åklagaren, vilken har att pröva huruvida beslaget skall bestå och, därest beslaget finnes icke böra hävas, vidare förfara på sätt nyss sagts.

Anställes, i fall då ägaren kan anträffas, ej åtal inom en månad från beslaget, vare detsamma förfallet.

22 §.

Är ägare av beslagtagen egendom icke känd eller kan han icke anträffas, skall åklagaren inom en månad från beslaget göra anmälan därom hos länsstyrelsen. Finner länsstyrelsen beslaget icke böra hävas, skall länsstyrelsen meddela förordnande att beslaget skall tillsvidare bestå samt låta i den eller de

tidningar i orten, i vilka allmänna meddelanden kungöras, införa förordnandet jämte anmaning till ägaren att inom natt och år efter det förordnandet och anmaningen senast kungjorts med angivande av bostads- och vistelseort skriftligen anmäla missnöje med beslaget, vid påföljd att eljest beslaget står fast och egendomen är förverkad.

Anmäles missnöje och finner länsstyrelsen ej skäl till åtal, skall beslaget gå åter.

23 §.

Egendom som tagits i beslag skall förvaras under lås och på säkert ställe.

Förverkad egendom skall förvaras på sätt nu sagts samt så snart ske kan genom åklagarens försorg försäljas under iakttagande av de i denna kungörelse givna föreskrifterna. Kan egendomen ej sålunda försäljas, skall därmed förfaras på sätt länsstyrelsen bestämmer.

24 §.

Böter som ådömas enligt denna kungörelse samt behållna försäljningssumman för egendom som är förverkad ävensom belopp som utgives i stället för dylik egendom tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas gäldande, skola de förvandlas enligt allmänna strafflagen.

Skall egendom vara förverkad såväl jämlikt denna kungörelse som jämlikt annan författning, skall beträffande fördelningen av försäljningssumman eller egendomens värde vad i sådan författning är stadgat äga tillämpning.

Särskilda bestämmelser.

25 §.

1 mom. Hos länsstyrelse skall föras förteckning angående inkomna deklARATIONER om innehav av skjutvapen.

Dylik förteckning skall innehålla

1. ärendets nummer och dagen, då deklarationen inkom;
2. innehavarens fullständiga namn, födelsedag, yrke och hemvist samt, där han ej är ägare till vapnet, uppgift om ägarens fullständiga namn, yrke och hemvist;
3. vapnets beteckning och kaliber;
4. löpande nummer å deklarationsbevis;
5. uppgift om beslut angående förbud mot innehav av vapnet och om dagen för vapnets avlämnande, där denna är känd;
6. uppgift om underrättelse som jämlikt 19 § 7 mom. lämnats till länsstyrelsen om domstols beslut, varigenom vapnet förklarats förverkat.

2 mom. Hos länsstyrelsen skall därjämte föras förteckning rörande inkomna ansökningar om tillstånd att innehava skjutvapen eller att förvärva ammunition. Sådan förteckning skall innehålla

1. ärendets nummer och dagen då ansökningen inkom;
2. sökandens fullständiga namn, födelsedag, yrke och hemvist samt överlåtarens eller upplåtarens fullständiga namn, yrke och hemvist;

3. i fråga om skjutvapen vapnets beteckning och kaliber samt i fråga om ammunition det eller de varuslag och den myckenhet därav ansökningen avser;

4. dagen för länsstyrelsens beslut, beslutets huvudsakliga innehåll och löpande nummer å tillståndsbevis;

5. uppgift om beslut angående återkallelse av rätt att innehava vapen och om dagen för vapnets avlämnande, där denna är känd;

6. uppgift om underrättelse som jämlikt 19 § 7 mom. lämnats till länsstyrelsen om domstols beslut, varigenom vapnet förklarats förverkat.

3 mom. Har tillstånd meddelats någon att innehava skjutvapen, som deklarerats av annan än den som idkar handel med sådana vapen eller till vars förvärv eller innehav person som nu avses förut erhållit tillstånd, skall anteckning härom göras å det ställe i förd vapenförteckning där vapnet antecknats. Har deklarationen mottagits eller sistnämnda tillstånd meddelats av annan länsstyrelse eller myndighet lydande under sådan länsstyrelse, eller är fråga om skjutvapen som innehaves på grund av meddelat tillstånd att till riket införa vapnet, skall uppgift om det nya tillståndet lämnas i förstnämnda fall till omförmälda länsstyrelse för anteckning som nyss angivits och i fall som sist sagts till chefen för socialdepartementet.

4 mom. Länsstyrelse har att inom en månad efter varje halvårs utgång till socialdepartementet insända uppgift om antalet under halvåret inkomna ansökningar angående tillstånd att innehava skjutvapen, om antal och slag av de vapen som avses med ansökningarna samt om antalet bifallna och avslagna ansökningar.

26 §.

Över länsstyrelses beslut i ärende som avses i denna kungörelse må talan ej föras.

27 §.

Denna kungörelse äger ej tillämpning å kronan eller polismyndighet.

Bestämmelserna i 4 § äga ej tillämpning å överlåtelse eller upplåtelse från kronan eller polismyndighet till statens befattningshavare eller person tillhörande försvars- eller polisväsendet såvitt angår tjänstevapen; och äger befattningshavare eller person som nu nämnts utan tillstånd varom i 11 § stadgas från kronan eller polismyndighet förvärva ammunition till sådant vapen.

Föreskrifterna i 3 samt 8—10 §§ gälla ej tjänstevapen som innehavas av statens befattningshavare eller person tillhörande försvars- eller polisväsendet.

Stadgandena i 6 och 13 §§, att tillstånd till innehav av skjutvapen och förvärv av ammunition må meddelas allenast enskild person, äga ej tillämpning å förening, tillhörande det av staten understödda frivilliga skytteväsendet, och skola bestämmelserna i 11 § om förvärv och överlåtelse av ammunition ej gälla för det fall att sådan förening överlåter ammunition till sina medlemmar. Vad nu sagts skall jämväl äga tillämpning å Sveriges landstörmsföreningars centralförbund samt till detsamma anslutna landstörmsförbund och landstörmsföreningar, frivilliga automobilkåren och frivilliga motorbåtskåren.

28 §.

Med polismyndighet avses i denna kungörelse statspolisintendenten ävensom polischef i stad och på landet samt dem överordnade myndigheter.

Denna kungörelse länder till efterrättelse från och med den 1 juli 1934; dock skola bestämmelserna i 10 § första stycket icke träda i kraft förrän den 1 november 1934.

Härigenom upphäves kungörelsen den 26 juli 1927 (nr 338) med vissa bestämmelser angående skjutvapen och ammunition.

Vill den som vid tiden för kungörelsens ikraftträdande idkar handel med skjutvapen fortsätta rörelsen, skall han senast den 30 september 1934 göra ansökan som i 15 § sägs och därvid fullgöra honom enligt 3 § åliggande deklara-tionsplikt. Utan särskilt tillstånd må rörelsen därefter fortsättas till dess ansökningen hunnit prövas.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i stats-
rådet å Stockholms slott den 23 februari 1934.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Departementschefen, statsrådet Möller, anmäler fråga om *revision av gäl-
lande författning angående skjutvapen och ammunition* samt anför:

Inledning.

I proposition nr 268 i fjol hemställde Kungl. Maj:t om riksdagens yttrande över förslag till vapenkungörelse, innefattande en skärpning i olika avseenden av kungörelsen den 26 juli 1927 (nr 338) med vissa bestämmelser angående skjutvapen och ammunition. Sedan första lagutskottet i utlåtande nr 55 med hänsyn bland annat till den synnerligen begränsade tid som stått till utskottets förfogande förklarat sig ur stånd att avgiva något yttrande över förslaget, godkände första kammaren utskottets hemställan, att riksdagen skulle för Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen ansett sig icke böra avgiva något yttrande angående förslaget. Andra kammaren åter biföll en vid utskottets utlåtande fogad reservation, däri hemställts, att riksdagen skulle för Kungl. Maj:t anmäla, att riksdagen vid granskning av förslaget icke funnit anledning till erinran mot detsamma.

Vid anmälan av riksdagens skrivelse i ämnet, nr 377, den 20 juli 1933 beslöt Kungl. Maj:t — i anslutning till vissa av första lagutskottet gjorda, av riksdagen utan erinran lämnade uttalanden — utfärda kungörelse (nr 480) om ändring i vissa delar av 1927 års kungörelse. Dessa ändringar avsågo i huvudsak införande, vid sidan av böter, av fängelsestraff för olovligt innehav av vapen, varmed följde möjlighet till husrannsakan, samt överflyttning av prövningen av ärenden enligt kungörelsen från myndigheter i städerna till länsstyrelserna, som förut allenast beslutit i ärenden från landsbygden. De sålunda beslutade ändringarna avsågo allenast att vara en provisorisk åtgärd i avbidan å fullständig omarbetning av vapenkungörelsen.

Sedan jag i enlighet med berörda uppfattning anmodat de sakkunniga angående beväpnade enskilda sammanslutningar — vilka sakkunniga utarbetade den promemoria, som jämte däröver av åtskilliga myndigheter och korporationer avgivna yttranden låg till grund för 1933 års proposition — att till förnyad behandling upptaga frågan om revision av författningen, hava de sakkunniga den 12 januari 1934 till mig överlämnat en promemoria i ämnet jämte förslag till vissa ändringar i 1933 års förslag.

Frågan har sedermera underkastats förnyat överbäggande inom socialdepartementet. Jag anhäller nu få redögöra för resultatet härav och vill därvid till en början uppehålla mig vid de spörsmål, som framförallt tilldragit sig intresse, nämligen frågorna om företagande av en ny vapeninventering i riket i förening med en allmän behovsprövning rörande vapeninnehavet samt om de slätborrade jaktvapnens hänförande under vapenkontrollen. Därefter torde jag få övergå till förslagets särskilda bestämmelser.

Ny vapeninventering jämte behovsprövning eller andra kontrollåtgärder.

Enligt 1933 års förslag skulle en allmän vapeninventering företagas och prövning enligt skärpta regler verkställas rörande fortsatt innehav av de deklarerade vapnen. Angående beståndet av sådana skjutvapen, som omfattas av gällande vapenkungörelse, lämnades vissa uppgifter i en i förslaget omförmäld tablå. Av tablån, vilken torde såsom *bilaga* få fogas vid detta protokoll, framgår, att sammanlagda antalet av andra än vapenhandlare t. o. m. den 15 maj 1933 deklarerade och med tillstånd förvärvat skjutvapen — andra än slätborrade jaktgevär — uppgick till i runt tal 350,000 därav gevär 264,000 och pistoler (revolvrar) 86,000.

I 1934 års promemoria framhålla de sakkunniga, att avsevärda utgifter skulle föranledas av en ny vapendeklaration med åtföljande prövning av rätten till vapeninnehav. Särskilt medförde berörda prövning stora kostnader, då den samma måste anförtros åt mera kvalificerad personal, varemot själva registreringsarbetet icke torde komma att draga alltför stora utgifter. Då den statsfinansiella situationen gjorde det synnerligen önskvärt, att statsverkets utgifter för ifrågavarande ändamål begränsades i största möjliga mån, men å andra sidan enligt de sakkunnigas mening det vore av stor vikt, att en tämligen omfattande revision av 1927 års vapenkungörelse komme till stånd inom den närmaste tiden, hade de sakkunniga ansett sig böra undersöka, huruvida icke en revision av denna kungörelse, som tillgodosåge de huvudsakliga önskemål som angivits i de sakkunnigas tidigare promemoria, läte sig genomföras utan allt för stora kostnader. Sedan de sakkunniga härvid understrukt, att den utav de sakkunniga tidigare uttalade åsikten att en fullt effektiv kontroll över enskildas vapeninnehav icke kunde vinnas utan en allmän behovsprövning rörande samtliga vapeninnehav alltjämt ägde full giltighet, anföra de sakkunniga i promemorian vidare:

Vad som ur det allmännas synpunkt främst krävdes i fråga om enskildas vapeninnehav vore, att samtliga innehav av vapen funnes registrerade hos offentlig myndighet. Förekomsten av vapen i enskildas förvar borde uppenbarligen vara känt för statens myndigheter. Enligt gällande vapenkungörelse funnes, förutom innehavarna av slätborrade vapen, huvudsakligen två kategorier utav enskilda vapeninnehavare, vilka icke vore skyldiga att anmäla vapeninnehav, nämligen dels de som efter den 1 september 1927 genom arv eller annat dylikt fång förvärvat vapen, och dels de som annorledes än med äganderätt innehade vapen. För fullständiggande av de offentliga registren över vapeninnehav borde de kategorier av vapeninnehavare,

såväl beträffande refflade som slätborrade vapen, som icke tidigare haft anmälningsplikt, åläggas att anmäla innehavet. En dylik komplettering av deklarationsskyldigheten, åtföljd av stadgande om rätt för länsstyrelse att, så snart skäl därtill vore, ej blott återkalla meddelat tillstånd till vapeninnehav utan även meddela förbud mot fortsatt innehav av vapen, för vars innehav ej krävdes särskilt tillstånd, syntes nödortfigt fylla de krav på kontroll, som från statsmakternas sida måste uppställas. Därest vidare därtill fogades föreskrift om rätt för polismyndighet att omhändertaga vapen, då anledning vore att befara missbruk, hade myndigheterna ganska stora möjligheter att förekomma orätt användande av vapen. Ett genomförande av nu antydda principer torde kunna ske utan större kostnader för statsverket. Det kunde visserligen invändas, att slätborrade vapens hänförande under den blivande författningen komme att medföra avsevärt ökat arbete för länsstyrelserna under tiden närmast efter författningens ikraftträdande och därigenom åsamka statsverket kostnader, men då det endast krävdes anmälan, men ej behovsprövning, och därmed förenat registreringsarbete, kunde dessa kostnader icke uppgå till alltför stora belopp. Därest alltså statsfinansiella skäl förhindrade genomförande av behovsprövning rörande samtliga nu förefintliga vapeninnehav, syntes tämligen tillfredsställande förbättringar i fråga om vapenkontrollen kunna ernås enligt nu angivna riktlinjer. I fråga om framtida förvärv eller lån av vapen funnes ur ekonomiska synpunkter ej anledning att frångå de grundsatser, som kommit till uttryck i propositionen till 1933 års riksdag.

I stort sett torde enighet råda därom, att en skärpning av nu gällande regler rörande kontroll å vapeninnehavet bör komma till stånd. Meningarna hava däremot gått i sär beträffande frågan om sättet för avvägbringandet av en skärpt kontroll och omfattningen därav. För min del anser jag lika med de sakkunniga alltjämt, att en fullt effektiv vapenkontroll förutsätter en prövning enligt strängare regler än de hittills tillämpade av samtliga nuvarande vapeninnehav. Med hänsyn till de betänkligheter som mött här emot, bland annat på grund av de betydande kostnader en ny fullständig vapeninventering skulle draga, och då de sakkunnigas förslag synes mig erbjuda en godtagbar lösning av frågan, har jag ansett mig böra uppgiva tanken på en nyprövning av vapeninnehavet och förordar nu i stället den mindre genomgripande revision av gällande kungörelse, som de sakkunniga föreslagit.

*Departements-
chefen.*

Slätborrade jaktgevär fria från kontroll eller icke.

Nuvarande vapenkungörelsen undantager bland annat slätborrade jaktgevär från kungörelsens tillämpningsområde.

De sakkunniga anförde i sin första promemoria, att det syntes kunna ifrågasättas, om slätborrade jaktgevär fortfarande skulle vara undantagna från författningens tillämpningsområde.

I yttrande över de sakkunnigas promemoria framhöll *arméförvaltningens artilleridepartement*, att tekniskt sett slätborrade jaktgevär, avsedda för hagelpatroner, jämväl kunde användas för skjutning med kula och att de därför med hänsyn till sin beskaffenhet och verkan syntes böra jämiställas med de skjutvapen, som nu omfattades av vapenkungörelsen.

Av de *länsstyrelser*, som i sina yttranden över promemorian ingått på frågan huruvida slätborrade jaktgevär för framtiden skola vara undantagna från författningens tillämplighetsområde, ansåg en del, att dylika vapen icke borde beröras av en blivande vapenförfattning. Såsom skäl härför anfördes av länsstyrelsen i *Jönköpings* län, att dessa vapen torde spela en mera underordnad roll och att ett hänförande av visst slags vapen under kungörelsen visat sig medföra en betydligt minskad efterfrågan å sådant vapen, vilket för den inom länet bedrivna vapenindustrien medförde väsentligt avbräck. Länsstyrelsen i *Kronobergs* län instämde i vad landsfogden yttrat därom, att någon fara för missbruk av dylika vapen i de hänseenden, som åsyftades med lagstiftningen ifråga, knappast torde föreligga och att den procedur, som erfordrades för sökande av tillstånd till förvärfv och innehav av vapen av nämnda slag, skulle medföra betydande besvär och kostnader för stora befolkningsgrupper samt även innebära en avsevärd ökning av de licensbeviljande myndigheternas arbetsbörda. Länsstyrelsen i *Kalmar* län påpekade att genom undantagande av slätborrade jaktgevär undvekes åtskilliga betydelselösa registreringar. Ett likställande av sådana vapen med kulgevär ansåg länsstyrelsen i *Malmöhus* län innebära synnerligen stort besvär även för vapenhandlarna. Därest kontroll över innehavet ansåges önskvärd borde sådan kunna åstadkommas genom en inventering samt därigenom att vapenaffärerna ålades att periodiskt till länsstyrelsen översända förteckning över skedda försäljningar av dylika gevär med uppgift å köparens namn och bostad, vilka förteckningar i sin ordning kunde ligga till grund för uppgifter från länsstyrelserna till central myndighet. Länsstyrelsen förutsatte, att det finge tillkomma Konungen att utan riksdagens särskilda hörande införa licensförfarande beträffande ifrågavarande vapen om och så snart det skulle visa sig av förhållandena påkallat. Vidare framhöll länsstyrelsen att om hagelbössor inrymdes under författningen, detta skulle betyda en ökning av antalet av länsstyrelsen behandlade ansökningar med över 600 procent, vilket jämte vissa av de övriga föreslagna ändringarna i författningen skulle föranleda ökning av länsstyrelsens personal. Sistnämnda synpunkt på frågan anlade även länsstyrelsen i *Värmlands* län, som bestred att det vore nödigt eller lämpligt att lägga slätborrade jaktgevär eller åtminstone vanliga hagelgevär under den nya författningen, och framhöll, att författningens tillämpning å dylika gevär med all sannolikhet skulle väcka starkt motstånd hos lojala innehavare av sådana vapen. Länsstyrelsen i *Örebro* län ansåg, att åtgärden att lägga slätborrade jaktgevär under författningens tillämplighetsområde borde, om den icke ur ordnings- och säkerhetssynpunkt funnes alldeles oundgänglig, undvikas med hänsyn till därav uppkommande praktiska svårigheter; härvid syntes länsstyrelsen i främsta rummet avse följderna av att för inköp av ammunition till slätborrade jaktgevär skulle krävas särskilt tillstånd. Jämväl länsstyrelsen i *Norrbottnens* län fann det starkt kunna ifrågasättas, huruvida något verkligt skäl föreläge att låta ifrågavarande vapen inbegripas under författningen.

Sprängämnesinspektionen, vars yttrande biträdades av *kommerskollegium*,

framhöll att ifrågavarande vapen, som vore avsedda för hagelpatroner, knappast torde komma till användning för sådant illojalt syfte, som i promemorian avsåges. Det syntes vara af vikt att största möjliga hänsyn toges till jaktens intressen och att härutinnan ej betungande intrång gjordes utan synnerligen starkt vägande skäl. En inrangering av slätborrade jaktgevär i författningen skulle dessutom efter allt att döma föranleda ett avsevärt avbräck för de inhemska tillverkningarna av såväl dylika vapen som av ammunition för desamma. Jämväl *Sveriges industriförbund* och *centralstyrelsen för Sveriges järnhandlareföreningar* avstyrkte, att författningen komme att omfatta jaktgevär och hagelammunition, industriförbundet under anförande bland annat att den ifrågasatta ordningens realiserande kunde förväntas medföra ökad arbetslöshet. Centralstyrelsen för järnhandlareföreningarna gjorde därjämte gällande, att även alla slag av s. k. salongsgevär av 6 och 9 m/m. kaliber med tillhörande ammunition borde vara fria.

I åtskilliga av de avgivna yttrandena hävdades emellertid uttryckligen den åsikten, att de nya bestämmelserna på området borde göras tillämpliga även å slätborrade jaktgevär. Länsstyrelsen i *Stockholms län* påpekade, att jaktförfattningarna genom dylika vapens hänförande under bestämmelserna i ämnet torde komma att bättre efterlevas, då vid överträdelse risk föreläge att meddelat tillstånd till vapeninnehav återkallades eller tillstånd till inköp av vapen eller ammunition vägrades. Länsstyrelsen i *Älvsborgs län* framhöll att ordningsintresset på denna punkt syntes sammanfalla med opinionen bland de jaktvårdsintresserade. Även länsstyrelserna i *Kristianstads* och *Västernorrlands län* tillstyrkte att författningen gjordes tillämplig på dylika vapen. *Landsfogden i Uppsala län* — länsstyrelsen i länet tillstyrkte promemorian i dess helhet — fann det välbetänkt att vapenkungörelsen gjordes tillämplig å slätborrade jaktgevär, och samma uppfattning uttalades av *landsfogden i Hallands län*. Styrelsen för *svenska jägareförbundet* slutligen fann det ur jaktvårdssynpunkt, till förhindrande av olycka vid jakt och till befrämjande av jaktlagarnas efterlevnad, vara ett oeffergivligt villkor, att kontrollen utsträcktes även till de slätborrade bakladdningsgevären, vilka spelade den ojämförligt största rollen vid jakt.

1933 års förslag likställde slätborrade jaktgevär med andra gevär men upptog en särbestämmelse om rätt att utan licens inköpa hagelammunition till dylika gevär.

I 1933 års proposition yttrade jag beträffande slätborrade jaktgevär:

»Enligt vad arméförvaltningens artilleridepartement uttalat, kunna sådana gevär tekniskt sett användas för skjutning med kula. På grund härav och då de jämväl med hagelammunition kunna användas för illojala syften, synas de böra jämsställas med övriga här ifrågavarande skjutvapen och följaktligen omfattas av vapenförfattningen. Av vad svenska jägareförbundet anført framgår, att dessa gevärs hänförande under vapenkontrollen också är önskligt ur jaktvårdssynpunkt. Framhållas må, att vid den prövning av sökandes behov att innehava vapen, som enligt förslaget skall äga rum, tillbörlig

Departements-
chefen.

hänsyn givetvis måste tagas till ett ganska allmänt förekommande lojalt behov att för jakt använda gevär av ifrågavarande typ.»

Nämnda ståndpunkt anser jag mig alltjämt böra intaga, detta så mycket mera som enligt det nu framlagda förslaget tillstånd till innehav av slätborrade jaktgevär ej fordras för dem som redan innehava sådana vapen; de hava allenast att deklarerera sina vapen. Tillika är att märka, att enligt 11 § nästsista stycket i förslaget — liksom i 1933 års förslag — den som är berättigad innehava skjutvapen äger att, utan särskilt tillstånd, förvärva hagelammunition till sådant vapen.

Förslagets särskilda bestämmelser.

Om skjutvapen och ammunition.

1 §.

Gällande vapenkungörelse har avseende å skjutvapen av alla slag med undantag av handvapen avsedda för framladdning, slätborrade jaktgevär, skjutapparater för slakt samt luft- och fjäderbössor.

I förevarande avseende upptogo de sakkunniga i 1933 års promemoria till behandling särskilt frågan om författningens tillämplighet å *slätborrade jaktgevär, gasvapen och maskerade vapen m. fl. jämförliga vapen* samt *luft- och fjäderbössor*. Beträffande förstnämnda vapen har jag redan redogjort för förslagets ställning till dem. I fråga om övriga vapen får jag anföra följande.

Gasvapen och s. k. maskerade vapen m. fl.

De sakkunniga framhöllo i 1933 års promemoria, att det borde övervägas, om icke innehav av vapen för spridande, annorledes än genom projektil, av gaser och giftiga vätskor och därmed jämförliga ämnen ävensom innehav av maskerade skjutvapen överhuvud borde förbjudas. Dock borde undantag göras för aktiebolag, som bedreve vapentillverkning, och måhända även för sådana personer, som för viss tjänstgöring vore i behov av ifrågavarande vapen.

Vid det av *artilleridepartementet* avgivna yttrandet var fogat ett av departementet upprättat utkast till definition av de vapen och den ammunition, som syntes böra omfattas av en ny författning i ämnet. Detta utkast omfattade samtliga nu ifrågavarande vapen.

Allenast några av de hörda myndigheterna ingingo på förevarande spörsmål. Länsstyrelsen i *Kristianstads* län fann det ovisst, om under föreskrifterna borde hänföras vapen avsedda för spridning av gaser eller giftiga vätskor och därmed jämförliga ämnen. Något ovillkorligt förbud mot innehav av dylika vapen torde enligt länsstyrelsens mening ej böra stadgas. Länsstyrelsen i *Hallands* län åter ansåg, liksom *landsfogden* i länet, synnerligen starka skäl förefinnas till offentlig kontroll eller snarare förbud beträffande dylika vapen för spridning av gaser m. m. Jämväl *sprängämnesinspektionen* anslöt sig i yttrande, som biträdades av *kommerskollegium*, till det ifrågasatta förbudet mot användandet av gaser eller giftiga vätskor och därmed jäm-

förliga ämnen (s. k. skräckpistoler). Likaså syntes det inspektionen välbetänkt, att förbud utfärdades mot maskerade skjutvapen, som förekomme i form av reservoarpennor, »Ever Sharp» och liknande pennor. Inspektionen ansåg att det vidare borde tagas i övervägande, huruvida ej s. k. ollonpistoler ur säkerhetssynpunkt borde innefattas i förbudet, varemot inspektionen beträffande s. k. startpistoler fann att sådana borde ställas utanför författningens tillämplighetsområde. *Marinförvaltningen* ansåg likaledes, att innehav av gasvapen av alla slag borde helt förbjudas med undantag av gaspistol, vilken torde vara värdefull även för privatpersoner till skydd vid inbrott m. m.

1933 års förslag inbegrep här ifrågavarande vapen under kungörelsen.

Luft- och fjäderbössor.

De sakkunniga yttrade, att det borde närmare undersökas, huruvida luft- och fjäderbössor under alla omständigheter borde såsom för närvarande falla utanför bestämmelserna på området.

Artilleridepartementet anförde att ehuru förekomsten i större utsträckning av luft- och fjäderbössor, i verkan lika med de skjutvapen vilkas innehav vapenkungörelsen avsåge att kontrollera, icke vore departementet bekant, syntes dock teknisk möjlighet föreligga för tillkomsten av sådana luft- och fjäderbössor. Vapenkungörelsens bestämmelser syntes därför böra avfattas med hänsyn härtill. I sitt förslag till definition å skjutvapen hade artilleridepartementet undantagit »för sportändamål avsedda luft- och fjäderbössor (-pistoler)».

Även i denna fråga yttrade sig allenast ett fåtal av de hörda myndigheterna. Länsstyrelserna i *Malmöhus* och *Norrbottens* län ansågo skäl saknas att göra de nya bestämmelserna tillämpliga å dylika vapen. Jämväl *sprängämnesinspektionen* anslöt sig till denna mening och anförde i yttrande, som biträdades av *kommerskollegium*, att vapen av ifrågavarande slag knappast kunde rubriceras såsom hänförliga till den kategori av vapen, som till följd av sin konstruktion och verkan behövde undantagas i den nya författningen. Bössorna ifråga — anförde inspektionen — där projektilen utgjordes av en mindre pil, vore avsedda för ungdomens övningar vid målskjutning. Den enda inskränkning i nyttjanderätten till dylika bössor, som eventuellt skulle kunna ifrågasättas, vore enligt inspektionens mening, att de ej utan målsmans medgivande finge försälgas till personer under 18 år.

Landsfogden i Uppsala län däremot fann det välbetänkt att den nya författningen gjordes tillämplig jämväl å dylika vapen.

1933 års förslag anslöt sig i förevarande hänseende till artilleridepartementets ståndpunkt.

I förevarande hänseenden intager jag samma ståndpunkt som förra året. I den mån behov att i försvarssyfte innehava gasvapen och därmed jämförliga vapen kan tänkas föreligga, kommer självfallet licens att meddelas. *Departements-
chefen.*

Vad angår definitionen å skjutvapen har jag ansett mig kunna biträda artilleridepartementets förslag med vissa ändringar. Av de sakliga ändringar,

som vidtagits, må här nämnas, att undantagen från vapenregleringen utvidgats att omfatta skjutapparater för signaländamål, t. ex. för avskjutande av nödsignaler eller lotssignaler, och för linkastning i livräddningssyfte samt startpistoler.

I 1933 års förslag voro handgranater, bomber, minor och andra dylika effekter hänfödda till ammunition. Häremot erinrades under förslagets behandling i riksdagen, att effekter av angivna slag vore att anse som skjutvapen. Då förslagets bestämmelser angående skjutvapen synas mig böra vinna tillämpning å ifrågavarande effekter, har jag bland de i tredje stycket av förevarande paragraf angivna anordningar, vilka beträffande verkan och ändamål äro jämförliga med skjutvapen, upptagit även förutnämnda effekter. Med hänsyn härtill hava bland undantagen i fjärde stycket upptagits jäm väl apparater eller andra anordningar avsedda för nautiskt bruk.

2 §.

Innehållet i denna paragraf är även till väsentliga delar hämtat från artilleridepartementets förslag. Dock hava såsom redan nämnts handgranater, bomber, minor och andra dylika effekter likställts med skjutvapen. För övrigt hänför sig den viktigaste skillnaden till avfattningen av 2 § 3. i förevarande förslag. Sålunda hava vissa ämnen såsom sprängämnen, krut och tändhattar i olikhet med vad artilleridepartementet ifrågasatt icke hänförts till ammunition, emedan de erfordras för andra ändamål än vapen. Beträffande innehavet m. m. av dessa ämnen gäller förordningen den 18 maj 1928 angående explosiva varor.

Om deklaration och innehav av skjutvapen.

3 §.

I förevarande paragraf hava upptagits de bestämmelser, som ansetts erforderliga rörande den nu föreslagna av mig i det föregående omförmälda deklarationsplikten. Denna skyldighet avser i första hand innehavare av de skjutvapen, som ej nu omfattas av vapenkungörelsen, således framförallt de slätborrade jaktgevären. Vidare föreligger deklarationsplikt bland annat för dem som icke varit skyldiga att söka tillstånd till förvärv eller innehav av vapen, vilka inbegripas under gällande kungörelse. Detta är fallet i fråga om ärvda eller lånade vapen. Har, oaktat deklarationsplikt icke föreläggat, anmälan om vapeninnehav gjorts och deklarationsbevis utfärdats, synes någon skyldighet att ånyo verkställa deklaration icke böra föreligga. Dessamma lärer böra gälla, där tillstånd till förvärv meddelats, ehuru tillstånd ej erfordrats.

Över verkställd deklaration skall utfärdas bevis, som skall medföras vid bärandet av vapnet och vars nummer skall uppgivas vid ansökan om tillstånd att förvärva ammunition. För att enskilda ej skola vidkännas utgift för deklarationsbevis torde dessa böra vara fria från stämpel. Förslag här- om torde senare komma att framläggas av chefen för finansdepartementet.

4 §.

Fordran å tillstånd till innehav av vapen.

De sakkunniga erinrade i 1933 års promemoria om att för närvarande tillstånd fordrades för förvärv av vapen genom köp eller därmed likställt fång men däremot ej för innehav på annan grund. Den som exempelvis ärvt eller fått låna ett skjutvapen behövde ej söka tillstånd till innehavet. Då emellertid alla vapeninnehav borde vara registrerade, ansågo de sakkunniga att tillstånd borde fordras också för annat innehav än det som grundade sig å köp och därmed likställt fång.

Behovet av bestämmelser om särskilt tillstånd till innehav vitsordades i allmänhet i de av *länsstyrelserna* avgivna yttrandena. Av länsstyrelsen i *Kristianstads* län gjordes emellertid gällande, att om fordran på tillstånd till förvärv av skjutvapen bibehölles samt därjämte stadgades befogenhet för vederbörande myndighet att återkalla rättighet till innehav av vapen, särskilt tillstånd för innehav icke borde föreskrivas. Länsstyrelsen i *Västmanlands* län fann ifrågavarande spörsmål enklast kunna ordnas så, att i tillståndsbeviset för förvärvet inrycktes en bestämmelse om att förvärvet finge ske för personligt bruk. Endast beträffande vapenhandlare torde den tänkta åtgärden med särskilt tillstånd att innehava vapen vara erforderlig.

Arméförvaltningen anförde, att om överhuvud någon särskild licensplikt beträffande innehav av vapen finge anses erforderlig, syntes densamma lämpligen böra begränsas till att avse den i promemorian föreslagna engångsprövningen för hela riket beträffande rätten att behålla innehavda vapen samt för framtiden till att gälla de fall, där vapen genom arv eller testamente övergått i ny ägares besittning, varom polismyndigheten näppeligen torde hava möjlighet att på annat sätt erhålla kännedom.

Från åtskilliga håll framhölls, att i fråga om utlåning av vapen fordran på tillstånd till innehav borde begränsas till att avse utlåning under längre tid och icke omfatta t. ex. det fall att någon utlånade ett jaktgevär till en vän vid ett tillfälligt besök.

Fordran å tillstånd till innehav av skjutvapen uppställes allenast i fråga om framtida innehav. Blott innehav av mera stadigvarande natur avses, exempelvis ej utlånande som är allenast tillfälligt. Till undvikande av varje missförstånd har i denna paragraf utsagts, att skjutvapen må, utan hinder av vad i paragrafen sägs om tillstånd till innehav, tillfälligt upplåtas till användande för samma ändamål som det för vilket tillstånd till innehav meddelats eller då dylikt tillstånd ej meddelats för jakt- eller sportändamål. Givetvis kräves ej heller tillstånd för skjutvapens utlämnande till annan för reparation. Ett uttryckligt stadgande härom har syntts överflödigt.

Tillståndsgivande myndighet är liksom enligt numera gällande bestämmelser städse länsstyrelse.

6 §.

Tillstånd endast till enskild person.

De sakkunniga framhöllo år 1933, att bestämmelserna i gällande vapenkungörelse ej ansetts lägga hinder i vägen för meddelande av tillstånd till

*Departements-
chefen.*

förfärfv av skjutvapen jämfvål åt vissa sammanslutningar. Enligt de sakkunnigas mening borde emellertid tillstånd att förfärfva eller innehava vapen ej kunna meddelas annan än enskild person, och detta borde uttryckligen angivas i författningen. Stadgandet borde dock ej gälla aktiebolag eller handelsbolag, som hade till ändamål att tillverka eller förfälja vapen eller ammunition.

Mot det föreslagna förbudet att meddela tillstånd till innehav av skjutvapen åt annan än enskild person i och för sig riktades i allmänhet i yttrandena icke någon invändning. Ett stort antal myndigheter, vilka befarade att en undantagslös tillämpning av förbudet komme att förfsvåra eller omöjliggöra skytte- och landstormsföreningars verksamhet, framhöll emellertid nödvändigheten av att uttryckligt undantag medgäves för dylika sammanslutningar.

Arméförfvaltningen ansåg att, förutom de föreningar och sammanslutningar för skytte och idrott, vilka åtnjöte statsunderstöd och vilkas verksamhet stode under offentlig kontroll, jämfvål andra sammanslutningar med legitimt syfte, exempelvis jaktvårdsföreningar o. d., borde bibehållas vid rätten att förfärfva och innehava vapen och ammunition i den mån anledning icke föreläge till antagande att dylik rätt skulle missbrukas. Det syfte att undvika fara för det allmänna genom uppkomsten av beväpnade enskilda sammanslutningar, som skulle ligga till grund för ett förbud mot ideella föreningars vapeninnehav, syntes arméförfvaltningen väsentligen kunna tillgodoses genom den i allmänhet skärpta kontroll, som avsåges att införas vid meddelandet av tillstånd till förfärfv och innehav av vapen. Om så ansåges erforderligt, skulle denna kontroll beträffande föreningar och andra sammanslutningar kunna ytterligare skärfpas genom införande av föreskrift, att dylik förening eller sammanslutning icke finge förfärfva eller innehava vapen eller ammunition utan att av Kungl. Maj:t hava förklarats berättigad därtill. En dylik legitimation syntes kunna ske generellt för sådana sammanslutningar som skytte- och landstormsföreningar (-förbund).

Länsstyrelsen i *Blekinge* län ansåg rätt till inköp och innehav av åtminstone fickvapen böra medgivas bankbolag och vissa andra penningförvaltande institutioner samt bolag som ombesörja nattvakt m. fl. vilka plägade förse vissa av tjänstemännen med skjutvapen till försvar under tjänsteutövning. Det förefölle ej tillräckligt att den enskilde individen härvidlag hade möjlighet att erhålla tillstånd till vapenanskaffning. Länsstyrelsen fann vidare mindre vikt böra fästas vid behovet att innehava vapen utan huvudvikten borde enligt länsstyrelsens mening läggas på sökandens kvalifikationer, så att med största möjliga visshet kunde antagas, att vapnet icke komme till användning i skadligt eller eljest illojalt syfte. En liknande ståndpunkt företrädde av styrelsen för *svenska jägareförbundet*, som anförde, att styrelsen helst skulle se, att det bleve ett villkor för tillståndet till innehav av gevär, att sökanden visade sig besitta sådan förmåga att handha ett skjutvapen, att det kunde antagas, att han ej bleve farlig för annans person eller egendom, och att han besatte sådan skjutskicklighet, att det ej

vore att befara, att han skulle komma att genom osäker skjutning utsätta villebrådet för onödiga plågor.

Såsom jag uttalade i 1933 års proposition är de sakkunnigas principiella uppfattning, att tillstånd icke bör meddelas föreningar och andra sammanslutningar enligt min mening välgrundad. Även om den fordran på tillstånd för innehav av skjutvapen, som uppställs i förslaget, skulle utesluta det missförhållande, som för närvarande kan uppkomma därigenom, att en förening som erhållit vapenlicens utlånar vapen till sina medlemmar, vilka för innehavet ej äro underkastade skyldighet att söka tillstånd, synes det mindre lämpligt att bevilja en sammanslutning såsom sådan tillstånd att innehava vapen. Häriifrån torde emellertid — såsom ock av de sakkunniga avsetts — undantag böra stadgas för föreningar, tillhörande det av staten understödda frivilliga skytteväsendet. Detsamma bör gälla i fråga om landstormsföreningar m. fl. Stadgande härom har givits i 27 §. Däremot anser jag det saknas anledning att beträffande sådant innehav av skjutvapen som ej är tillfälligt befria medlemmar i förening som nyss sagts från skyldigheten att söka tillstånd till innehavet. Om sålunda ett gevär, såsom understundom sker, utlånas till föreningsmedlem för längre tid, exempelvis över sommaren, erfordras tillstånd för innehavet. Några praktiska olägenheter för ifrågavarande föreningar torde ej härav uppkomma.

Departements-
chefen.

Förbudet för annan än enskild person att innehava skjutvapen gäller ej bolag eller föreningar, som hava till ändamål att idka handel med skjutvapen; se 4 och 16 §§.

Att behov föreligger för vissa juridiska personer såsom banker eller andra penningförvaltande institutioner att förvärva skjutvapen, vilka skola användas av tjänstemän, kan väl ej förnekas. Med hänsyn till vikten av att i största möjliga utsträckning upprätthålla principen att allenast enskilda må innehava vapen och då i praktiken någon nämnvärd olägenhet knappast torde behöva befaras därav, att institutionerna såsom sådana ej kunna erhålla licens av länsstyrelserna, har jag icke ansett något undantag för nu ifråvarande fall böra stadgas. Hinder möter däremot ej för Kungl. Maj:t att i särskilda fall göra de undantag, som av omständigheterna kunna påkallas.

Villkoren för erhållande av tillstånd.

Enligt gällande författning erfordras för erhållande av tillstånd till förvärfv av skjutvapen, att sökanden gjort sig känd för ordentlighet och pålitlighet samt finnes vara i behov av vapen som avses i hans ansökan.

De sakkunniga föreslogo i 1933 års promemoria en skärpning i förevärande villkor, exempelvis så, att den som sökte tillstånd att förvärva eller innehava vapen skulle kunna antagas ej komma att missbruka vapnet till fara för sig eller annan eller för allmän ordning eller säkerhet eller för stats- och rättsordningen. Kravet på att sökanden skulle styrka, att han verkligen hade behov av vapnet, borde bibehållas, varjämte i fråga om pistoler och andra fickvapen ansökan som avsåge dylika vapen ej borde få bifallas, med mindre synnerliga skäl därtill vore. I tillståndsbevis borde

uttryckligen angivas, att tillståndet avsåge rätt till innehav för det i ansökningsen omförmälda syftet. Förmyndares samtycke borde städse utgöra förutsättning för att omyndig person skulle erhålla tillstånd till förvärv eller innehav av vapen.

Länsstyrelsen i *Malmöhus* län ansåg tillräcklig trygghet kunna vinnas, om föreskriften i detta hänseende erhöles sådan lydelse, att tillstånd kunde lämnas, därest det icke funnes anledning antaga att sökanden komme att bruka vapnet till fara för sig eller annan eller för allmän ordning och säkerhet eller för stats- och rättsordningen.

Av länsstyrelsen i *Älvsborgs* län framhölls, att det för varje licensgivande myndighet vore nödigt att tämligen noggranna föreskrifter lämnades i författning eller annorledes om vilka principer, som vid tillstånd lämnande skulle följas, och länsstyrelsen i *Västernorrlands* län påpekade den synnerliga betydelsen av att i görligaste mån fullständiga anvisningar härom meddelades. Dylika föreskrifter borde, ansågo länsstyrelserna i *Västmanlands* och *Kalmar* län, meddelas genom ett i administrativ ordning utfärdat cirkulär.

Länsstyrelsen i *Kristianstads* län ansåg för sin del icke någon ändring i nuvarande bestämmelser om behovsvillkoret böra ske. Att i lag närmare angiva behovets art och när behov skulle anses föreligga syntes icke möjligt, utan bedömandet av behovet torde fortfarande böra överlåtas åt vederbörande myndighet. Innehavaren av ett skjutvapen torde vidare icke gärna kunna förvägras att använda det för annat ändamål än det i ansökningsen uppgivna. Villkoret för tillstånd till förvärv eller innehav av fickvapen, att synnerliga skäl skola visas, ansågo länsstyrelsen icke böra stadgas. Många människor kunde önska innehava en revolver till självförsvar i hemmet och denna önskan måste väl anses legitim, även om synnerliga skäl för behövligheten vanligen ej kunna visas.

Polismästaren i Stockholm åter fann att vad som föreskrevs i fråga om fickvapen borde gälla även musergevär samt ansåg det nödvändigt att kvalifikationen »synnerliga skäl» bleve antingen i författningen eller på annat sätt exemplifierad.

Styrelsen för *svenska jägareförbundet* ansåg behovssynpunkten i fråga om slätborrade gevär överhuvudtaget olämplig. Skulle den bibehållas beträffande de refflade gevären, måste därför enligt styrelsens uppfattning en annan bedömningsgrund utfinnas såvitt anginge de slätborrade. Den nuvarande bedömningsgrunden, sökandens ordentlighet och pålitlighet, syntes styrelsen strängt taget vara tillräcklig i alla förekommande fall, om den genomfördes med tillräcklig omsorg i tillämpningen. Styrelsen ifrågasatte, om ej, därest denna synpunkt lades till grund för bedömandet, även särskilda bestämmelser i fråga om de s. k. fickvapnen bleve överflödiga. Sådana kunde nämligen även från jaktsynpunkt innehavas i fullt lojala syften.

Departements-
chefen.

Såsom jag yttrade i 1933 års proposition anser jag de kvalifikationer, ordentlighet och pålitlighet, som för närvarande fordras för tillstånd att förvärva skjutvapen ej med erforderlig tydlighet angiva vissa av de väsentliga omständig-

heter som vid prövningen böra komma i betraktande. De sakkunnigas förslag att tillstånd ej må meddelas, med mindre sökanden skäligen kan antagas ej komma att missbruka vapnet till fara för sig eller annan eller för allmän ordning eller säkerhet eller för stats- och rättsordningen, synes mig på ett lämpligt sätt antyda de väsentliga momenten vid prövningen. I själva författningstexten torde det emellertid ej vara nödvändigt att närmare exemplifiera de olika formerna av missbruk.

Sökanden bör liksom för närvarande styrka, att han har behov av vapnet. Att i lagrummet angiva behovets art synes mindre lämpligt. Tydligt är, att om slätborrade jaktgevär, såsom förslaget innebär, inbegripas under författningen, tillstånd ej bör vägras dem som önska för lojalt jaktbehov innehava sådana vapen. Någon svårighet att styrka sådant behov lär i regel ej föreligga. Motsvarande synpunkter göra sig gällande beträffande medlemmar av förut omförmälda föreningar vilka önska innehava sådana skjutvapen som pläga användas vid de av föreningarna anordnade övningarna. I fråga om vapen, som huvudsakligen hava prydnads- eller affektionsvärde, torde ej böra uppställas lika stränga krav å behovet av vapnen, som beträffande vapen, avsedda för praktiskt bruk.

När fråga är om pistoler, revolverar och andra dylika fickvapen, vilka ur samhällets synpunkt torde erbjuda särskilt stora risker, synes prövningen — såväl i vad rör sökandens behov att innehava vapnet som hans personliga kvalifikationer — böra följa strängare normer. Det synes vara grundad anledning att, såsom de sakkunniga föreslagit, stadga att tillstånd att innehava dylika vapen ej må meddelas, med mindre synnerliga skäl därtill äro.

Enligt gällande vapenkungörelse må tillstånd ej lämnas den som är under 18 år, med mindre han erhållit förmyndarens samtycke till förvärvet. De sakkunniga anse, att förmyndarens samtycke städe — alltså beträffande den som ej uppnått myndig ålder och den som förklarats ommyndig — bör utgöra förutsättning för tillstånd. Stadgande i sådant avseende har upptagits i tredje stycket av förevarande paragraf.

7 §.

Förevarande stadgande motsvarar § 6 i gällande vapenkungörelse. De ändringar som företagits äro i stort sett betingade av vissa förut angivna nyheter i den föreslagna författningen samt därav att bestämmelserna om ammunition behandlas först i en senare avdelning av författningen.

8 §.

De sakkunniga erinrade år 1933, att om någon efter vederbörlig deklaration eller tillstånd till förvärv innehade vapen, det för närvarande ej vore möjligt att fråntaga honom denna rätt, även om det funnes uppenbart att vapnet icke lämpligen borde innehavas av honom. I anslutning härtill föreslogo de sakkunniga, att återkallelse av tillstånd till innehav av vapen skulle kunna ske, om skäl därtill vore. Ett närmare angivande i författningen av särskilda anledningar till återkallelse ansågo de sakkunniga knappast erfordras, utan finge avgörandet bero på prövning i det särskilda fallet. En viss led-

ning gäve bestämmelserna angående förutsättningar för erhållande av tillstånd till innehav av vapen; vore förutsättningar för sådant tillstånd ej längre för handen, borde återkallelse sålunda ske.

Mot de sakkunnigas förslag i denna del framställdes ej några erinringar i de avgivna yttrandena. Styrelsen för *svenska jägareförbundet* framhöll, att till vinnande av större konsekvens i tillämpningen vissa exempel borde lämnas på förhållanden, som kunde föranleda återkallande, såsom att tillståndshavaren gjort sig skyldig till störande av lugn eller allmän ordning, eller att han dömts till ansvar för grövre vållande till skada å person eller egendom, där vållandet skett medelst skjutvapen, eller grövre djurplågeri, förövat medelst sådant vapen, eller för förseelse mot jaktförfattningarna av viss grövre beskaffenhet.

Departements-
chefen.

Att möjlighet bör föreligga att återkalla meddelat tillstånd till innehav av skjutvapen eller att, där sådant tillstånd ej lämnats, förbjuda fortsatt innehav av vapnet, torde utan vidare vara tydligt. I likhet med de sakkunniga anser jag emellertid, att i författningen ej närmare böra angivas de skäl, som betinga återkallelse eller förbud.

Åtgärd som nu sagts bör kunna beslutas ej blott av den länsstyrelse, som meddelat tillståndet eller mottagit deklaration av vapnet, utan jämväl av annan länsstyrelse, exempelvis länsstyrelsen i det län där innehavaren är bosatt eller uppehåller sig. Har återkallelsen ej skett eller förbudet ej meddelats av den myndighet, som givit tillståndet, bör denna för ombesörjande av vederbörlig anteckning i förd vapenförteckning underrättas om återkallelsen eller förbudet av den myndighet, som beslutat därom.

9 §.

Enligt 1933 års promemoria skulle vapen i följande fall överlämnas till polismyndighet, nämligen 1) då tillstånd till fortsatt innehav av vapen, som deklarerats vid den allmänna vapeninventeringen, ej meddelades, 2) då tillstånd ej meddelades till innehav av vapen som genom arv eller testamente eller på grund av giftorätt förvärvats efter den nya författningens ikraftträdande samt 3) då tillstånd att innehava vapen återkallades.

De sakkunniga anförde, att vapnen i dessa fall borde inlösas av kronan, enär här vore fråga om personer som ej låtit komma sig någon förseelse mot författningen till last. Denna ersättning syntes lämpligen böra utgå efter värdering av vapnet i dess vid avlämnandet befintliga skick.

Arméförvaltningen fann det ofrånkomligt, att staten i förevarande fall inlöste vapnen, såframt ägaren icke själv ville sörja för vapnets försäljning eller disponerande på annat ur trygghetssynpunkt tillfredsställande sätt.¹

Statskontoret ansåg det självfallet, att gottgörelse efter vederbörlig uppskattning borde utgå av statsmedel för de vapen, som, utan att hava av innehavaren förverkats, överlämnades till kronan.

1933 års förslag innebar i detta hänseende, att vapen, som skulle avlämnas till polismyndighet, togos i förvar för ägarens räkning. Denna lösning av

frågan betecknades som provisorisk, därvid påpekades, att kungörelsen enligt förslaget hade en begränsad giltighetstid. Tillika framhölls, att staten härigenom skulle undgå de till synes avsevärda kostnader, som en inlösen av vapnen skulle medföra för det allmänna.

De sakkunniga hava nu i sin senaste promemoria, däri förutsatts att en ny kungörelse skulle erhålla definitiv karaktär, anfört:

Därest en allmän behovsprövning i fråga om nu förefintliga vapeninnehav icke genomfördes, syntes de skäl, som föranlett ett frångående av de sakkunnigas tidigare förslag om skyldighet för statsverket att inlösa sådana vapen, som icke borde innehavas av enskilda, icke längre äga samma styrka. En inlösning av i enskildas förvar befintliga vapen komme enligt förevarande förslag att ske endast successivt och statsverkets årliga kostnader därför torde bliva tämligen obetydliga. I längden torde kostnaderna för förvarande av vapen för enskildas räkning dessutom draga kanske lika stora kostnader som inlösen av vapnen utan att statsverket i förstnämnda fall erhöle någon valuta för kostnaderna.

Såsom de sakkunniga anfört, ligger frågan om inlösen av vapen, till vilkas innehav tillstånd ej meddelas, i år i ett väsentligt annat läge än i fjol. Anledning föreligger icke nu att föreslå en provisorisk lösning av frågan, enär en ny vapenkungörelse lär böra erhålla definitiv karaktär. Och enligt årets förslag skall en allmän vapeninventering, då naturligen antalet fall av vägrad licens och därmed kostnaden för inlösen av vapen kan förväntas bliva betydande, icke äga rum. Med hänsyn härtill förordar jag de sakkunnigas förslag. Det belopp, som erfordras för inlösen av vapen, lär på sätt de sakkunniga framhållit bliva tämligen obetydligt och torde kunna bestridas av anslaget till polisväsendet i riket.

*Departements-
chefen.*

10 §.

Deklarationsbevis eller tillståndsbevis har ansetts böra medföras vid bärande av alla med författningen avsedda vapen. En föreskrift härom har upptagits i paragrafens första stycke, där jämväl stadgats, att beviset skall på tillsägelse av polisman uppvisas och att, om beviset ej företes, vapnet må av polismannen omhändertagas.

I andra stycket föreskrives, att om innehav av skjutvapen kan antagas vålla fara för missbruk, polismyndighet äger förordna om vapnets omhändertagande. Såsom synes är förutsättningen för vapnets omhändertagande av liknande innebörd som den för medgivande av rätt till innehav av skjutvapen — jämte behovet av vapnet — uppställda betingelsen. Föreligger omedelbar fara för missbruk, lär polisman utan uttryckligt stadgande äga omhändertaga vapnet.

Om förvärv av ammunition.

11 §.

I likhet med vad de sakkunniga föreslagit har fordran på tillstånd till innehav av ammunition ej uppställts utan skall, såsom för närvarande, tillstånd krävas allenast för den som önskar förvärva ammunition. Det har

emellertid ansetts böra föreskrivas, att, såsom också påpekats av länsstyrelsen i Västernorrlands län, tillstånd till förvärv av ammunition må beviljas allenast den som äger innehava sådant skjutvapen, för vilket ammunitionen är avsedd.

Enligt den i 2 § föreslagna definitionen kommer, såsom en konsekvens av att de slätborrade jaktgevären ansetts böra inbegripas under författningen, även ammunition till sådana gevär att omfattas av berörda definition. För det stora antal medborgare som innehava och även för framtiden komma att för jaktbruk få innehava slätborrade jaktgevär skulle det ofta vålla anseeligt besvär att gång efter annan skaffa sig tillstånd att förvärva ammunition härför. På grund härav och då det näppeligen kan antagas vara förenat med några olägenheter att medgiva dem som äro berättigade att innehava skjutvapnen att förvärva hagelammunition utan att härför söka tillstånd, har ett stadgande av dylikt innehåll upptagits i näst sista stycket av förevarande paragraf.

Av 27 § sista stycket framgår, att vad i nu förevarande paragraf stadgas om förvärv och överlåtelse av ammunition ej gäller för det fall att förening tillhörande det av staten understödda frivilliga skytteväsendet eller landstormsförening m. fl. överlåter ammunition till sina medlemmar.

12—14 §§.

De i dessa paragrafer upptagna bestämmelserna torde ej tarva någon närmare motivering. Det må emellertid erinras därom, att det förbud för annan än enskild person att förvärva ammunition som följer av den i 13 § gjorda hänvisningen till 6 § första stycket ej gäller beträffande ammunition som förvärvats av sådan förening som nyss nämnts.

Om handel med skjutvapen och ammunition.

15—17 §§.

Några nya föreskifter beträffande handel med skjutvapen och ammunition föreslogos ej av de *sakkunniga*, som emellertid framhöllo, att gällande bestämmelser borde underkastas de jämkningar vilka betingades av de nya stadgandena på andra områden av författningen. Av länsstyrelsen i *Södermanlands* län ifrågasattes, om ej tid efter annan borde genom central myndighets försorg verkställas inventering av vapenhandlares vapenförråd, och att det därför skulle åligga vederbörande länsstyrelse att till den centrala myndigheten överlämna avskrift av meddelat tillstånd till idkande av handel med skjutvapen. Länsstyrelsen i *Västernorrlands* län fann enahanda förfaringssätt böra tillämpas som beträffande tillstånd till förvärv och innehav av vapen.

Departements-
chefen.

Såsom kvalifikationer för erhållande av tillstånd till handel med skjutvapen uppställer gällande vapenkungörelse, att sökanden är berättigad att idka handel i allmänhet samt gjort sig känd för ordentlighet och pålitlighet. Då beträffande den som vill innehava skjutvapen enligt 6 § i förslaget uppställes krav på att han skäligen kan antagas ej komma att missbruka vapnet

samt ett uttryckligt omnämnande av fordran på ordentlighet och pålitlighet därför ansetts kunna undvaras, kunde det ligga nära till hands att beträffande vapenhandlare upptaga ett liknande stadgande. Det synes emellertid, som om de skäl vilka föranlett det nya stadgandet i 6 § ej äga samma giltighet i fråga om vapenhandlare. Någon ändrad avfattning av förevarande stadgande i denna del har därför ej vidtagits. Däremot föreslås här, i överensstämmelse med 57 § i förordningen den 18 maj 1928 angående explosiva varor, att om tillstånd meddelas för bolag eller förening, för handelsrörelsen skall finnas en av länsstyrelsen godkänd föreståndare som besitter förenämnda egenskaper och att denne skall vara ansvarig för rörelsens behöriga utövande.

Den som erhållit tillstånd att idka handel med skjutvapen och ammunition bör vara pliktig att söka tillstånd att för försäljning innehava de skjutvapen och att förvärva den ammunition, varmed han ämnar driva handel. En föreskrift härom har upptagits i 16 §, varjämte bestämmelser givits om ansökningsinnehåll samt om tillståndsbevis i anledning av bifallen ansökan.

Om handel med ammunition äro bestämmelser givna i 5 kap. av förordningen angående explosiva varor, varjämte vissa kompletterande föreskrifter meddelats i § 8 av gällande vapenkungörelse. Sistnämnda stadgande motsvaras av 17 § i förslaget.

De jämkningar som vidtagits äro betingade av vissa nya bestämmelser i förslaget.

Om införsel till riket av skjutvapen och ammunition.

18 §.

Första stycket överensstämmer i sak med § 9 i gällande vapenkungörelse. I enlighet med den terminologi som användes i 144 § i tullstadgan den 7 oktober 1927 har, på hemställan av generaltullstyrelsen, uttrycket »omedelbar transitförsändning» utbytt mot »transitering».

Då enligt förslaget tillstånd fordras för innehav av skjutvapen, uppkommer fråga, om den som erhållit importlicens å skjutvapen bör vara skyldig att söka särskilt tillstånd att innehava vapnet. Detta synes ej böra fordras, utan den som fått dylik licens bör på grund därav vara berättigad att innehava vapnet. För sådant fall böra bestämmelserna i 8—10 §§ i tillämpliga delar gälla.

Ansvarsbestämmelser m. m.!

De bestämmelser, som upptagits i förevarande förslag, överensstämma i stort sett med de i 1933 års förslag meddelade.

19 §.

1 mom. För rätt till innehav av skjutvapen erfordras enligt föreliggande förslag antingen att innehavaren enligt nu gällande vapenkungörelse deklarerat vapnet eller erhållit tillstånd till förvärv eller införsel därav, såframt sådant erfordrats enligt sagda kungörelse, eller att han fullgjort den nu i förslaget

stadgade deklarationsplikten eller att han erhållit tillstånd till innehav eller införsel av vapnet, där sådant i förslaget föreskrives. Såsom en följd härav har straff i första ledet av detta moment stadgats för den som innehar skjutvapen utan att något av nämnda fall är för handen. Denna bestämmelse avser jämväl vapenhandlare, som ej innehar föreskriven licens för innehav till försäljning av de vapen han saluhåller.

Ansökan om tillstånd att innehava skjutvapen skall enligt förslaget innehålla uppgift angående det ändamål för vilket vapnet är avsett att av sökanden användas (5 §), och tillståndsbeviset skall angiva det ändamål för vilket sökanden erhållit tillstånd att innehava vapnet (7 §). I sin promemoria av år 1933 yttrade *de sakkunniga* i anslutning till motsvarande av dem föreslagna bestämmelser, att straffskyldighet borde inträda för den som nyttjade skjutvapen annorledes än vartill han enligt tillståndet vore berättigad. Ett stadgande med sådan allmän avfattning fann *överståthållarämbetet* vara ägnat att ingiva betänkligheter, då detsamma lätt skulle kunna leda till konsekvenser, som icke vore avsedda, och föranleda ingripanden, som näppeligen skulle motsvara det allmänna rättsmedvetandet. Liknande synpunkter framfördes mot förslaget i denna del av länsstyrelserna i *Gotlands* och *Malmöhus* län. Det skulle exempelvis icke kunna anses rimligt, om någon som erhållit tillstånd att innehava vapen för att därmed skjuta vissa skadedjur använde vapnet för att skjuta andra skadedjur än de angivna, eller om någon som innehade ett jaktgevär använde detsamma i självförsvar.

Departements-
chefen.

För egen del yttrade jag i 1933 års proposition, att det syntes mig uppenbart, att möjlighet måste finnas att med straff belägga den som använde skjutvapen för annat ändamål än tillståndet avsåge; någon hade exempelvis erhållit tillstånd att innehava skjutvapen för jakt eller i sin egenskap av medlem i skytteförening, men bure vapnet i ett demonstrationståg eller å ett offentligt möte. För att ett stadgande i ämnet ej skulle leda till straff i sådana fall som de av nämnda myndigheter befarade hade detsamma så avfattats att endast uppenbara missbruk av tillstånd att innehava eller till riket införa skjutvapen träffades av straff. Att ett användande av skjutvapen till självförsvar skulle, när laga förutsättningar för nödvärnsrätt vore för handen, kunna medföra straff enligt nu ifrågavarande stadgande vore uteslutet. Vad jag sålunda anförde i föl äger alltjämt giltighet.

Straff bör vidare inträda för den som underlåter att, efter vad i 9 § sägs, avlämna skjutvapen eller för den som i strid mot föreskriften i 11 eller 16 § förvarar ammunition.

I fall som nu nämnts synes straffet böra vara böter eller fängelse. Tillika bör, liksom för närvarande i motsvarande fall, förverkandepåföljd kunna ådömas. Äro omständigheterna synnerligen mildrande, bör, i likhet med vad nu gäller, rätten äga pröva, huruvida sådan påföljd skall inträda.

I 3 mom. stadgas straff för, bland annat, det fall att någon som erhållit tillstånd att innehava skjutvapen ej medför tillståndsbeviset, då han bär vapnet. I likhet med vad enligt 42 § motorfordonsförordningen den 20 juni

1930 gäller beträffande underlåtenhet att medföra körkort synes straffpåföljden emellertid, såsom ock framhållits av styrelsen för svenska jägareförbundet i dess yttrande över 1933 års promemoria, ej böra inträda, då vederbörande efter viss tid — som här synes böra bestämmas till en vecka efter det angivelsen för förseelsen blev vederbörande kunnig — hos åklagaren visar, att han vid tiden för förseelsen deklarerat vapnet eller eljest ägde innehava detsamma samt att förseelsen haft sin grund i ursäktligt förbiseende.

4 mom. Då i detta moment bötesstraff stadgas för, bland annat, den som idkar handel med skjutvapen utan att vara berättigad därtill efter vad i 15 § sägs må framhållas, att handlande, som överlåter skjutvapen eller ammunition till någon som ej erhållit tillstånd att förvärva dylik egendom, gör sig skyldig till ansvar jämlikt 2 mom., i vilket också fängelse ingår i straffsatsen.

20—24 §§.

Dessa paragrafer återge med endast smärre jämkningar bestämmelserna i §§ 14—18 av gällande vapenkungörelse. Då bestämmelsen i § 13 av nämnda författning ej torde, vid sidan av § 14, äga självständig betydelse har någon motsvarighet till bestämmelsen ej upptagits i förslaget.

Särskilda bestämmelser.

27 §.

I första stycket har generellt undantag gjorts för kronan och polismyndighet.

Då det sålunda gjorda undantaget icke lär innebära rätt för enskild person att utan i författningen föreskriven licens från kronan eller polismyndighet förvärva skjutvapen eller såsom lån eller eljest innehava kronan eller polismyndighet tillhörigt skjutvapen, men sådan rätt tydligen bör tillkomma statens befattningshavare och person tillhörande försvars- eller polisväsendet såvitt angår tjänstevapen, har stadgande härom upptagits i paragrafens andra stycke. Med tjänstevapen avses endast sådant vapen, som vederbörande på grund av särskilda föreskrifter eller eljest är skyldig att innehava i eller för tjänsten. I regel kan det således ej vara fråga om mera än ett vapen för varje person. För övertaliga vapen måste därför bestämmelserna i 4 § om skyldighet att söka tillstånd följas. Den myndighet, från vilken överlåtelsen eller upplåtelsen sker, får tillse, att tillstånd förefinnes, då fråga ej är om tjänstevapen. Ammunition till ifrågavarande vapen bör tydligen kunna förvärfvas från kronan eller polismyndighet utan tillstånd. Uttryckligt stadgande härom har jämväl upptagits i förevarande stycke.

Enligt sista stycket äro skytte- och landstormsföreningar m. fl. i vissa avseenden undantagna från författningens tillämplighetsområde. För innebörden av dessa undantag har redogjorts vid 6, 11 samt 12—14 §§.

Övergångsbestämmelserna.

Den föreslagna kungörelsen är avsedd att träda i kraft den 1 juli 1934. Dock hava bestämmelserna i 10 § första stycket ej ansetts böra vara till-

lämpliga förrän den 1 november 1934. Vid denna tidpunkt synes kunna förväntas, att alla deklaranter fått mottaga sina deklara-tionsbevis.

Sista stycket av övergångsbestämmelsen motsvarar en föreskrift i gällande vapenkungörelses övergångsstadgande.

Det förslag till vapenkungörelse, för vilket redogörelse nu lämnats, läser Kungl. Maj:t äga utfärda i administrativ ordning. Med hänsyn till den betydelse, särskilt vissa av förslagens bestämmelser äga, torde emellertid riksdagen böra beredas tillfälle att giva sin mening tillkänna rörande förslaget.

Härefter uppläser departementschefen det upprättade författningsförslaget och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte besluta inhämta riksdagens yttrande över förslaget.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Bertil Wirseen.

Antalet deklarerade och i ansökningar om förvärvstillstånd upptagna skjutvapen (ej slätborrade jaktgevär).

År	Deklarationer av skjutvapen						Ansökningar om tillstånd att förvärva skjutvapen											
	Samtliga deklara- tioner			Härav deklara- tioner av andra än vapenhandlare			B i f a l l n a						A v s l a g n a					
							Samtliga ansökningar			Härav ansökningar av andra än vapenhandlare			Samtliga ansökningar			Härav ansökningar av andra än vapenhandlare		
	Antal deklara- tioner	Antal deklarerade		Antal deklara- tioner	Antal deklarerade		Antal ansök- ningar	Antal med ansökningarna avsedda		Antal ansök- ningar	Antal med ansökningarna avsedda		Antal ansök- ningar	Antal med ansökningarna avsedda		Antal ansök- ningar	Antal med ansökningarna avsedda	
		gevär	pistoler (revolv- rar)		gevär	pistoler (revolv- rar)		gevär	pistoler (revolv- rar)		gevär	pistoler (revolv- rar)		gevär	pistoler (revolv- rar)		gevär	pistoler (revolv- rar)
1927.....	175,326	226,958	83,776	172,490	217,920	75,713	3,716	7,764	2,957	2,369	2,252	457	139	120	40	132	105	35
1928.....	480	487	165	470	476	159	8,626	14,589	6,791	7,470	6,386	2,591	450	363	192	432	274	177
1929.....	214	163	112	210	161	110	10,296	17,401	4,886	8,719	7,757	1,645	447	330	156	430	297	150
1930.....	168	120	82	162	116	80	12,224	28,500	4,858	10,567	9,813	1,748	487	360	192	467	297	183
1931.....	187	123	85	184	120	81	12,138	22,822	5,517	10,223	9,285	1,636	680	497	308	655	379	304
1932.....	151	105	56	150	103	56	11,612	20,724	5,806	9,996	8,677	1,733	813	456	420	792	402	416
1933 (t. o. m. 15/5)	60	45	30	59	45	28	2,346	5,134	1,605	1,941	1,480	573	182	89	106	181	89	105
Summa	176,586	228,001	84,306	173,725	218,941	76,227	60,958	116,934	32,420	51,285	45,650	10,833	3,198	2,215	1,414	3,089	1,843	1,370

Sammanlagda antalet av andra än vapenhandlare t. o. m. den 15 maj 1933

deklarerade och med tillstånd förvärvade	gevär	264,591
	pistoler (revolv- rar)	86,610
	Summa	351,201